

The screenshot shows the website of the Hungarian Intellectual Property Office (MSZH). At the top, there are logos for the Magyar Szabadalmi Hivatal, PIPACS (Magyar Iparjogvédelmi Adatbázis), Kísérleti e-tajstrom, Éves jelentés 2003, and Millenniumi díjak 2004. Below the logos, there is a search bar and a navigation menu. The main content area is titled 'A Magyar Szabadalmi Hivatal hírei' and lists several news items under 'Várható események'. On the right side, there is a section titled 'A hónap híre' with a sub-heading 'Megeremtorított az Európai Unióhoz való csatlakozás még hiányzó feltételei a szellemi tulajdon területén — 2004. május 1-jén lépett hatályba az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosító 2003. évi CIL. törvény'.

Hamarosan megnyílik a Magyar Szabadalmi Hivatal új honlapja (www.mszh.hu), amely a felhasználókra koncentrálna teljes körű tájékoztatást nyújt a Hivatalról, annak szervezeti felépítéséről, a Hivatal testületi szerveinek működéséről, továbbá a szellemi tulajdonvédelem valamennyi területét érintő kérdésekről. A honlapon az aktuális hírek mellett megtalálhatók a leggyakrabban keresett jogszabályok. A honlap látogatói az egyes oltalmi formákról külön menüpontokban kapnak információt a hivatali eljárásról. Az információt keresők tájékozódását értelmező szótár is segíti.

VIVACE

Vállalkozói Iparjogvédelmi Versenyképességet Alapozó Cselekvési Program

Az Európai Unió egységes piacán a versenyben való helytállás egyik fontos feltétele a szellemi tulajdonnal való hatékony gazdálkodás. A magyar vállalkozások versenyképességének javításához szükség van iparjogvédelmi kultúrájuk, iparjogvédelmi jártasságuk fejlesztésére, szellemi tulajdonvédelmi ismereteik bővítésére.

A kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi tudatosságának erősítése érdekében 2004-ben a Magyar Szabadalmi Hivatal elindította a hároméves **VIVACE programot (Vállalkozói Iparjogvédelmi Versenyképességet Alapozó Cselekvési Program)**. A program a 2004–2006 közötti időszakra vonatkozóan fogalmazza meg a vállalati iparjogvédelmi kultúra fejlesztése érdekében megteendő legfontosabb intézkedéseket. A program célcsoportja a 2–3 ezerre becsült, eredeti ötletek kidolgozására alkalmas, tudásintenzív vállalkozás, valamint a mintegy 15–20 ezerre tehető, innovációs tevékenységre képes kis- és középvállalkozás.

A program három pillére

- az iparjogvédelmi képzés fejlesztése,
- az iparjogvédelmi szolgáltatások körének bővítése, fejlesztése,
- a szellemi tulajdonvédelmet szolgáló gazdasági ösztönzők fejlesztése.

Az **iparjogvédelmi képzés** fejlesztése keretében az országos irodahálózattal rendelkező vállalkozói érdekképviseleti szervekkel együttműködésben kerül sor alapve-

tő ismereteket nyújtó iparjogvédelmi felvilágosító oktatási program elindítására a vállalkozók számára. Továbbfejlesztjük az iparjogvédelmi távoktatási programot, amelyet a meglévő szabadalmi modul korszerűsítése mellett kiterjesztünk az összes oltalmi formára, és biztosítjuk a világhálón való elérhetőséget. A tervek között szerepel a felsőoktatási intézményekben folyó iparjogvédelmi oktatás fejlesztése is, mert e tantárgy oktatása ma még nem minden felsőoktatási intézményben jól beágyazott. Tervezzük iparjogvédelmi továbbképzés szervezését speciális szakmacsoportok számára is.

Az **iparjogvédelmi szolgáltatások** fejlesztésének egyik fontos infrastrukturális feltétele a hazai iparjogvédelmi információs hálózat bővítése. A Magyar Szabadalmi Hivatal egyrészt a felsőoktatási intézmények keretein belül kívánja bővíteni az iparjogvédelmi információs pontok hálózatát. 2004-ben elsőként a Miskolci Egyetemmel együttműködve kerül sor – az Európai Szabadalmi Egyezmény tagállamai nemzeti hivatalai által kialakított egységes elvek és elvárások szerint működő – PATLIB hálózatba tartozó szolgáltató egység kialakítására. Másrészt előkészítés alatt áll a legkiterjedtebb regionális irodahálózattal és kapcsolatrendszerrel bíró érdekképviseleti szervezettel, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával való szorosabb együttműködés kialakítása. A 23 területi kereskedelmi és iparkamarának az ügyfélszolgálati irodáiban kívánunk regionális iparjogvédelmi információs pontokat kialakítani a kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi tájékoztatása, információellátásának javítása céljából.

A Magyar Szabadalmi Hivatal nemzetközileg is elismert színvonalú szolgáltatásokat fejlesztett ki a közhitelű iparjogvédelmi alapadatok, és az ezekből készített adatbázisok ingyenes rendelkezésre bocsátásában. Az iparjogvédelmi tudatosságot erősítő program szerves részeként szükség van a kis- és középvállalkozások számára elérhető iparjogvédelmi szolgáltatások körének bővítésére, új szolgáltatások beindítására is. Elsőként 2004-ben indítjuk el – a 2004. május 1-jével hatályos új védjegy törvénnyel összhangban – a megrendelésre végzett védjegyfigyelést és a védjegy-hasonlósági vizsgálatot. A kis- és középvállalkozások szellemi tulajdonvédelmi tevékenységének elősegítésére célzott támogatási rend-

szert és **pénzügyi ösztönzőket** kell működtetni. A gazdasági ösztönzés egyrészt a gazdaságfejlesztési pályázati rendszer ebben az irányban történő továbbfejlesztését igényli, másrészt az adóügyi eszközökkel történő támogatási lehetőségek újragondolását, újrafogalmazását teszi szükségessé.

A VIVACE programtól azt várjuk, hogy **eredményeként** az innovatív kis- és középvállalkozások körében megkezdődik a szellemi vagyonnal való tudatos gazdálkodás, nő a szabadalommal védett termékek, eljárások mennyisége, hasznosítása, bővül a licenc-kereskedelem. Mindezek hozzájárulnak a vállalati kör versenyképességének javulásához.

Vámigazgatási intézkedések a szellemi tulajdonjogot sértő vámárakkal szemben

A szellemi tulajdonjogot sértő vámárakkal szemben alkalmazható vámigazgatási intézkedésekre vonatkozó európai közösségi szabályokat, illetve azok változását érdemes teljes körűen – a közösségi rendeletek hatályához –, igazodóan áttekinteni.

1) **2004. május 1-jétől** hazánkban is közvetlenül alkalmazandóvá vált a hamisított vagy kalóz áruk szabad forgalomba bocsátását, kivitelét, újrakivitelét vagy felfüggesztő eljárás alá vonását tiltó intézkedések megállapításáról szóló 3295/94/EK tanácsi rendelet (közösségi alaprendelet), valamint a közösségi alaprendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 1367/95/EK bizottsági rendelet (közösségi végrehajtási rendelet). E rendeletek az Európai Unió egységes vámrendszeréből kiindulva fektetik le az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő vámárakkal szemben foganatosítható vámigazgatási intézkedésekre vonatkozó alapvető szabályokat. Az említett közösségi jogszabályok közvetlen alkalmazhatóságához szükséges, hogy a tagállamok megalkossák a megfelelő végrehajtási típusú szabályokat. Ennek a követelménynek Magyarország az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő árukra a Közösségbe történő behozatalára, valamint a Közösségből történő kivitelére és újrakivitelére vonatkozó intézkedések végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló 98/2004. (IV. 27.) Korm. rendelet (kormányrendelet) elfogadásával tett eleget.

A közösségi alaprendelet, a közösségi végrehajtási rendelet és a kormányrendelet együtt teremtette meg a vámigazgatási intézkedések foganatosításának jogi feltételeit. A kormányrendelet – a közösségi jogszabályok változása miatt – mindössze két hónapig, azaz 2004. július 1-jéig hatályos, és rendelkezéseit csak a hatálybalépését követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni.

Ez a szabályozási rendszer – az Európai Unióhoz és a vámunióhoz való csatlakozásra tekintettel – lényegében a 2004. május 1-jén hatályon kívül helyezett, a szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben a vámigazgatási eljárásban alkalmazható intézkedésekről szóló 128/1997. (VII. 24.) Korm. rendelet által szabályozott eljárási rend helyébe lép. Ez utóbbi jogszabály

természetesen kizárólag a magyar államhatárokat átlépő, jogsértő áruk vonatkozásában tartalmazott szabályokat, ám korszerű jellegét mi sem mutatta jobban, mint az, hogy a már említett közösségi jogszabályok alapulvételével készült.

A vámigazgatási eljárás a közösségi alaprendeletben meghatározott szellemi tulajdonjogok (nemzeti vagy közösségi védjegyoltalom, nemzeti formatervezési mintaoltalom, nemzeti szabadalom és egyes termékekre az irányadó közösségi rendeletek alapján megadott kiegészítő oltalmi tanúsítvány, valamint a szerzői és szomszédos jogok) jogosultjának kérelmére, vagy jogsértés alapos gyanúja esetén hivatalból indulhat meg.

A jogosult Magyarországon a Vám- és Pénzügyőrség Közép-Magyarországi Regionális Parancsnokságához (a továbbiakban: Parancsnokság) nyújthat be **vámigazgatási intézkedés iránti kérelmet**. A Parancsnokság 5 munkanapon belül dönt a kérelem elfogadhatóságáról. Lényeges szabály, hogy a kérelmező a vámhatósági intézkedés végrehajtási költségei és az áruk közvetlen vámfelügyelet alá helyezésével járó raktározási díjak fedezetére, az áruk megsemmisítése esetén a megsemmisítés költségeinek megtérítésére, valamint az eljárással érintett személyek esetleges kárának megtérítésére pénzbeli biztosítékot köteles letétbe helyezni. A biztosíték mértéke, amennyiben az áru értéke megállapítható, annak 5 %-a, ha annak értéke nem állapítható meg, kérelmenként havi 60 000 forint.

A vámhatóság hivatalból indítja meg az eljárást, ha a közösségi alaprendeletben foglaltak alapján felmerül a jogsértés alapos gyanúja. Ilyen esetben a vámhatóság értesíti a szellemi tulajdonjog jogosultját, ha az ismert vagy személye megállapítható. Ellenkező esetben a Magyar Szabadalmi Hivatalt, illetve a közös jogkezelést végző szervezetet keresi meg az azonosítás érdekében. A jogosultnak az értesítéstől számítva 3 munkanapon belül kérelmet kell benyújtania a Parancsnoksághoz.

Amennyiben a Parancsnokság helyt ad a kérelemnek, a vámhatóság az áruk forgalomba bocsátását felfüggeszti vagy azokat lefoglalja, és erről értesíti a kérelmezőt. A

kérelmezőnek az értesítés közlésétől számított 10 munkanapon belül igazolnia kell, hogy szellemi tulajdonjogának megsértése miatt pert indított, és abban ideiglenes intézkedés iránt kérelmet nyújtott be.

2) Az Európai Unióban időközben megszületett az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről, és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló **1383/2003/EK tanácsi rendelet**, amely **2004. július 1-jén** lép hatályba, felváltva a 3295/94/EK rendeletet. Ehhez a jogszabályhoz is meg kell alkotni a megfelelő kiegészítő

szabályokat tartalmazó rendeletet, amely a jelenleg hatályban lévő kormányrendelet alapulvételével fog elkészülni.

A 1383/2003/EK tanácsi rendelet által bevezetett legfontosabb változás, hogy a kérelem benyújtására **jogosultak köre jelentősen kibővül**, hiszen 2004. július 1-jétől nemzeti vagy közösségi növényfajta-oltalom, közösségi formatervezési mintaoltalom, illetve az irányadó jogszabályok értelmében, egyes mezőgazdasági termékek és élelmiszerek, borok, valamint szeszes italok földrajzi árujelző-oltalmának megsértése esetén is lehetővé válik az eljárás megindítása.

Szövetség a Szerzői Jogokért

A művészeti területen működő közös jogkezelő szervezetek (ARTISJUS, FILMJUS, HUNGART, MAHASZ, MSZSZ-EJJ) 2004. március 26-án, **Szövetség a Szerzői Jogokért** névvel, társadalmi szervezetet alapítottak. A Szövetség a zenei, irodalmi művek, képző- foto- és iparművészeti, valamint filmalkotások, előadások, hangfelvételek érintett jogosultjai javára közös jogkezelést ellátó egyesületek országos szövetsége.

Célja többérté. Fellép az érintett jogosultak művei, teljesítményei jogsértő felhasználása ellen, illetve e fellépéseket összehangolja. Elősegíti, hogy a szerzői műveket, szomszédos jogi teljesítményeket jogszerű keretek között használják fel, hangsúlyt helyez a szerzői jogi jogtudat és jogismeret fokozására, különösen oktatás, ismeretterjesztés, és a szerzői jog pozitív szerepét bemutató reklámok, és egyéb nyilvános közlések útján, közös akciókat, intézkedéseket készít elő és hajt végre, amelyek valamennyi érintett jogosult érdekeinek figyelembevételével elősegítik a szerzői jog által védett művészeti alkotások, teljesítmények elismerését és megismerését.

Tevékenységi körét a Szövetség céljaihoz igazította. Részt vesz a szövetségi tagok és a tagok által képviselt érintett jogosultak szövetségi célokkal összhangban álló érdekeinek védelmében, a közös célok elérésére összehangolja a tagok tevékenységét, esetenként képviseli

tagjait a szerzői és szomszédos jogok megsértésével, a jogsértés elleni küzdelemmel foglalkozó bel- és külföldi fórumokon. A szervezet megkeresés alapján részt vesz a tagjai által képviselt érintett jogosultak műveit, teljesítményeit engedély nélkül, illetve a vonatkozó díjigények megsértésével felhasználó személyek ellen folytatott polgári, vagy büntetőeljárásokban, és közreműködik a tagjai által ellátott, közös jogkezelésbe tartozó, és ahhoz kapcsolódó, egyedi joggyakorlás körébe tartozó jogokat sértő felhasználások, illetve egyéb magatartások feltárásában.

A Szövetség vállalja, hogy támogatja a szerzői jog, valamint a szerzői jog által védett művek és szomszédos jogi teljesítmények felhasználásának megismerését, megértését és elfogadását előmozdító, oktatási és tájékoztatói tevékenységet, továbbá tervezi, hogy maga is folytat ilyen tevékenységet. Nem utolsó sorban közreműködik a szervezet a szerzői jogi törvény legutóbbi módosításának előkészítése során szerzett kedvező tapasztalatok alapján, a szerzői jogi és a közös jogkezelést érintő, egyéb jogszabályok előkészítésében, illetve az ilyen jogszabálytervezetek egyeztetésében, képviseli a tagok közös álláspontját.

A Szövetség első elnökéül Szűts László urat (a MAHASZ elnökét) választotta meg.

2004. május 13–14. között első alkalommal Budapesten került megrendezésre az **Európai Szabadalmi Kerekasztal**. Az évenként megrendezésre kerülő **EUROTAB**, idei 13. ülésén az Európai Szabadalmi Egyezmény tagállamainak nemzeti hivatalaiból közel 40 fő vett részt. A rendezvény házigazdája a Magyar Szabadalmi Hivatal volt és a konferenciát – elnökként – dr. Hajdú Tamásné, a Szabadalmi Főosztály vezetője vezette. A konferencián résztvevő szabadalmi szakemberek az Európai Szabadalmi Hivatal által összeállított program szerinti témakörökben, a felhalmozott tevékenység elbírálásánál is érvényesülő „szakember” fogalmát, és a főként biotechnológiai találmányok területén alkalmazandó, ún. „Reach-through claim” fogalmát, valamint a bejelentés napját követően benyújtott „disclaimer”-ek megengedhetőségét vitatták meg.

Az Európai Szabadalmi Hivatal felkérésére 2004. június 1–4. között a Magyar Szabadalmi Hivatal volt a házigazdája **„Az iparjogvédelmi témák kormánytisztviselők és információs ügyintézők számára”** címmel rendezett 6/2004. számú nemzetközi szemináriumnak. A szeminárium célja az iparjogvédelem népszerűsítése az olyan országok kormánytisztviselői részére, amelyek nem tagjai az Európai Szabadalmi Egyezménynek. A szemináriumon 16 ország – köztük Laosz, Fülöp-szigetek, Svájc, Belgium, Törökország és Macedónia – kormánytisztviselői, magyar részről az Igazságügyi Minisztérium, a Külügyminisztérium és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal képviselője vett részt.

Mindkét rendezvény rendkívül sikeres volt.

Közösségi oltalmi formák

Oltalmi forma	Közösségi jogforrások	Illetékes közösségi hivatal	Kérelem benyújtása
Közösségi növényfajta-oltalom	2100/94/EK tanácsi rendelet 1238/95/EK bizottsági rendelet 1239/95/EK bizottsági rendelet	Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)	Közösségi Növényfajta-hivatal, vagy a nemzeti kirendeltségek
Közösségi védjegy	40/94/EK tanácsi rendelet 2868/95/EK bizottsági rendelet 2869/95/EK bizottsági rendelet	Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH, Alicante)	Magyar Szabadalmi Hivatal, vagy a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal
Közösségi formatervezési mintaoltalom	6/2002/EK tanácsi rendelet 2245/2002/EK bizottsági rendelet 2246/2002/EK bizottsági rendelet	Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH, Alicante)	Magyar Szabadalmi Hivatal, vagy a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal
Mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalma	2081/92/EK tanácsi rendelet 2037/93/EGK bizottsági rendelet 1107/96/EGK bizottsági rendelet 2400/96/EGK bizottsági rendelet	Európai Bizottság 6. számú Mezőgazdasági Főigazgatósága, Brüsszel	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumba a termékleírást, az oltalom iránti kérelmet a Magyar Szabadalmi Hivatalba, az elfogadott kérelmet az FVM továbbítja a 6. számú Főigazgatóság részére

A közösségi oltalmi formák, az Európai Unió valamennyi tagállamára kiterjedően, egyetlen bejelentés alapján, egységes elbírálási eljárásban, egységes oltalmat tesznek lehetővé. Az Európai Unió közösségi jogi portálján (<http://europa.eu.int/eur-lex>) megtalálhatók a közösségi jogszabályok és az Európai Unió hivatalos lapjának számai, amelyeknek 2004. május 1. napjától megjelenő számai magyar nyelven is olvashatóak.

A közösségi védjegy- és mintaoltalmi rendszer

1. A közösségi védjegyrendszer

A közösségi védjegyrendszer az Európai Közösség egységes piacához igazodó, a Közösség egész területére kiterjedő oltalmat biztosít, önálló közösségi jogi szabályok szerint. A közösségi védjegyrendszer arra kínál lehetőséget, hogy egyetlen bejelentés alapján, egységes eljárásban, az Európai Unió tagállamaira kiterjedően szerezzen a bejelentő védjegyoltalmat. A közösségi védjegy oltalma szintén egységes jellegű: nem lajstromozható, nem ruházható át, nem lehet róla lemondani, nem állapítható meg a megszűnése és nem törölhető másként, mint csakis a Közösség egészére vonatkozóan.

A közösségi védjegyrendszer a **40/94/EK tanácsi rendelet**tel jött létre. A közösségi védjegyrendszert a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hivatal, az alicantei székhelyű Belső Piaci Harmonizációs Hivatal működteti. A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal 1996 óta fogad közösségi védjegybejelentéseket, amelyeknek a száma az évi negyvenezret mindig meghaladja. A közösségi védjegyrendszer működése óta a bejelentési aktivitás tekintetében a 2003. év emelkedik ki, amikor is 57637 védjegybejelentést tettek. A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal fennállása óta 202480 közösségi védjegyet lajstromozott.

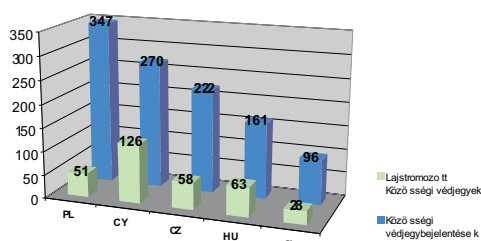
A **közösségi védjegybejelentést** nemcsak a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalban lehet benyújtani, hanem az

Európai Unió tagállamainak központi iparjogvédelmi hivatalainál is, így a Magyar Szabadalmi Hivatalnál is. A Magyar Szabadalmi Hivatal a közösségi védjegybejelentést két héten belül továbbítja a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnak. A közösségi védjegybejelentés továbbításáért külön jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni. A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal elvégzi a közösségi védjegybejelentés alaki és a feltétlen kizáró okokra vonatkozó érdemi vizsgálatát, majd meghirdeti a védjegybejelentést. **A meghirdetett védjegybejelentésekkel szemben** – a meghirdetéstől számított három hónapon belül – **a korábbi jogok jogosultjai felszólalást nyújthatnak be.** Ha az érdekeltek nem nyújtanak be felszólalást, illetve ha a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal nem ad helyt a felszólalásnak, védjegyként lajstromozza a bejelentett megjelölést. Ha a felszólalás egészben vagy részben alapos, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal a közösségi védjegybejelentést elutasítja vagy a megjelölést korlátozott árjegyzékkel lajstromozza. **A közösségi védjegyoltalom időtartama** tíz év, amely további tíz-tíz éves időtartamra megújítható.

2004. május 1-jét követően az Európai Unióhoz történt csatlakozással hazánk területe is az Európai Unió részévé vált, így **Magyarország területére kiterjedő hatállyal is lehet közösségi védjegyoltalmat igényelni és szerezni,** mindamellett a csatlakozás napján **a csatlakozás előtt lajstromozott, illetve bejelentett közösségi védjegyek oltalma is kiterjedt hazánkra.** A csatlakozási tárgyalások során hosszas előkészítést követően megállapodás született a közösségi védjegyek és a magyar védjegyek közötti ütközések feloldásának módjáról, amely méltányos, garanciális szabályokkal védi a hazai védjegyjogosultak érdekeit. A csatlakozási szerződés, a 40/94/EK tanácsi rendelet módosítása révén, például lehetővé teszi, hogy a közösségi védjegyek magyarországi használatát is meg lehet tiltani, ha a csatlakozás időpontja előtt az ennél korábbi elsőbbségű védjegyet, illetőleg más jogot Magyarországon jóhiszeműen lajstromoztatták, jelentették be vagy szereztek meg.

A következő grafikon szemlélteti a lajstromozott közösségi védjegyek és közösségi védjegybejelentések számának alakulását azokban az új tagállamokban, ahonnan a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz a legtöbb bejelentés érkezett.

Új tagállamokra vonatkozó statisztika a közösségi védjegyrendszerben

2. A közösségi mintaoltalmi rendszer

A közösségi mintaoltalmi rendszer – a közösségi védjegyrendszerhez és a földrajzi árujelzők közösségi oltalmi rendszeréhez hasonlóan – a Közösség egész területére kiterjedő egységes oltalmat biztosít, azaz egyetlen bejelentés alapján, egyetlen, egységes eljárásban lehet olyan mintaoltalmat szerezni, amely megadását követően a Közösség egész területén azonos hatállyal rendelkezik. A közösségi mintaoltalom bevezetése lehetővé tette, hogy a formatervezett termékek egységes elvek és egyforma versenyfeltételek mellett juthassanak az egységes belső piacra.

A közösségi mintaoltalmi rendszert a **6/2002/EK tanácsi rendelet** hozta létre, amely 2003. január 1-jén lépett hatályba. A közösségi mintaoltalmi rendszert szintén a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal működteti, amely 2003. januárjától áll készen közösségi mintaoltalmi bejelentések fogadására. A közösségi mintaoltalmi bejelentések száma már a 14000-et is meghaladta; a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal mindezidáig közel 40000 közösségi mintát lajstromozott.

A 6/2002/EK tanácsi rendelet alapvető jellemzője, hogy különbséget tesz **lajstromozott**, valamint – a magyar mintaoltalmi jogban eddig ismeretlen – **lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi minta** között. A közösségi mintaoltalom utóbbi formája külön eljárás lefolytatása nélkül biztosít valamennyi tagállamra kiterjedő hatályú, a lajstromozott közösségi mintaoltalomnál jóval rövidebb időtartamú jogi védelmet.

A közösségi mintaoltalmi rendszer egyszerű, csupán néhány alakíthatósághoz kötött eljárása ösztönözheti a formatervezési alkotókedvet, és növelheti a formatervezésbe fektetett ráfordításokat. A lajstromozás nélkül oltalomban részesülő formatervezési mintáknak – a lajstromozott közösségi mintákkal megegyező módon – meg kell felelniük az újdonság és az egyéni jelleg követelményének. Szoftverre nem igényelhető közösségi mintaoltalom. A közösségi mintaoltalmi rendszer – a közösségi védjegyrendszerrel eltérően – nem ismeri a felszólalást, így ha a lajstromozott közösségi formatervezési minta nem felelt meg a rendeletben előírt oltalomképeségi feltételeknek, csak megsemmisítési eljárással lehet megtagadni. **A közösségi formatervezési mintaoltalom időtartama** a lajstromozás nélkül engedélyezett mintaoltalmak esetén mindösszesen három év, a lajstromozott közösségi mintaoltalom esetén öt év, amely összesen négy alkalommal, további öt-öt évvel – legfeljebb huszonöt éves oltalmi időre – megújítható.

Hazánk Európai Unióhoz történt csatlakozását követően a közösségi mintaoltalmak vonatkozásában a közösségi védjegyekkel megegyező helyzet állt elő, **a csatlakozás napját követően tett közösségi formatervezési mintaoltalmi bejelentések Magyarországra területére is kiható közösségi mintaoltalmi igényt jelentenek,**

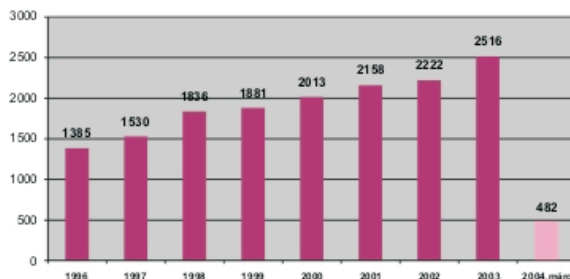
továbbá a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal által **már engedélyezett mintaoltalmak hazánk területére is kiterjedő oltalmat biztosítanak**. Emellett, a csatlakozási tárgyalások szerinti megállapodásnak megfelelően, a csatlakozás napjától a csatlakozás előtt lajstromozott, illetve lajstromozásra bejelentett és lajstromozás nélkül oltalomban részesülő közösségi minták oltalma is kiterjedt Magyarország területére. A csatlakozási szerződés a közösségi mintaoltalmak kiterjedésével kapcsolatban szintén méltányos, garanciális szabályokkal védi a hazai formatervezők, illetve mintaoltalmi jogosultak érdekeit.

A közösségi növényfajta-oltalom

A közösségi növényfajta-oltalomról szóló **2100/94/EK tanácsi rendelet** hozta létre a közösségi növényfajta-oltalmi rendszert, amely alapján a nemesítőnek lehetősége van arra, hogy egyetlen bejelentéssel az Európai Unió valamennyi tagállamának területére kiterjedően igényeljen oltalmat az általa megjelölt növényfajta vonatkozásában. A közösségi növényfajta-oltalom hatálya az Unió egész területére kiterjed, azt az említett területre nézve csak egységesen lehet megadni, átruházni vagy megszüntetni.

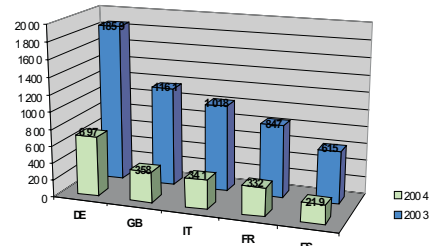
Közösségi növényfajta-oltalom iránti bejelentések

A bejelentő tehát egyetlen bejelentéssel ugyanolyan szintű védelmet szerezhet, mintha valamennyi tagállamban egyenként nemzeti növényfajta-oltalmat igényelne. Korábban a bejelentőnek – ha az általa nemesített növényfajta az Európai Unió valamennyi tagállamában oltalmat kívánt szerezni – minden egyes államban külön-külön növényfajta-oltalmi bejelentést kellett tennie. A közösségi növényfajta-oltalmi rendszer bevezetése azonban megváltoztatta ezt a helyzetet, hiszen egyszerűbb, gyorsabb és olcsóbb megoldást nyújt az Unió valamennyi tagállamára kiterjedő növényfajta-oltalom megszerzéséhez.

Közösségi növényfajta-oltalom tárgya lehet bármely növényrendszertani nemzetséghez és fajhoz tartozó fajta – ideértve a nemzetségek vagy fajok közötti hibrideket is –,

Közösségi formatervezési mintaoltalmi bejelentési statisztika

A bejelentésekben lévő minták száma kb. 3–6-szorosa a bejelentések számának.

ha új, megkülönböztethető, egynemű, állandó és megfelelő fajtanévvel van ellátva.

Közösségi növényfajta-oltalmi bejelentést nyújthat be bármely természetes vagy jogi személy, akinek állandó lakóhelye vagy székhelye olyan állam területén van, amely tagja az Európai Uniónak, vagy részese az UPOV egyezménynek. Az Európai Unió kívüli bejelentőknek azonban a megfelelő képviselőről gondoskodniuk kell. **A bejelentést a Közösségi Növényfajta-hivatalhoz** (a továbbiakban: Közösségi Hivatal), **vagy a nemzeti kirendeltségek egyikéhez** lehet benyújtani, az Európai Közösség hivatalos nyelveinek egyikén. A közösségi növényfajta-oltalmi bejelentés erre rendszeresített formanyomtatványon is benyújtható. A Közösségi Hivatal székhelye Angers, Franciaország.

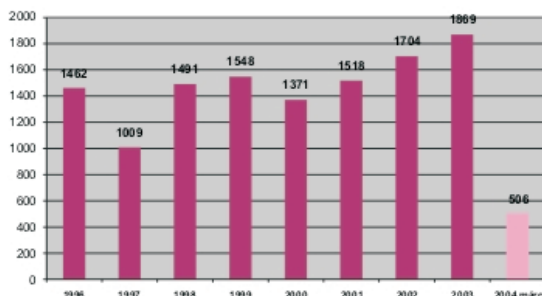
A Közösségi Hivatal a beérkezett bejelentést megvizsgálja abból a szempontból, hogy az megfelel-e az alaki előírásoknak, valamint az újdonság követelményének. Ha a bejelentés kielégíti a rendeletben meghatározott feltételeket, a Közösségi Hivatal elrendeli a növényfajta szakmai vizsgálatát. A szakmai vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a növényfajta állandó, egynemű és megkülönböztethető-e. A szakmai vizsgálatot nem a Közösségi Hivatal végzi, hanem az egyes tagállamok illetékes hivatalát (vizsgáló hivatal) bízta meg a vizsgálati jelentés elkészítésével.

A növényfajta fajtanévvel kell ellátni. A fajtanévet a bejelentő javasolja, és a Közösségi Hivatal dönt annak elfogadhatóságáról. A fajtanév akkor megfelelő, ha kielégíti a rendeletben meghatározott követelményeket, így pl. ha a fajtanév alapján a fajta egyértelműen azonosítható, nem téveszthető össze ugyanazon fajta vagy valamely közeli rokonfaj másik fajtájával.

Ha a **Közösségi Hivatal** úgy ítéli meg, hogy a vizsgálat megállapításai elegendő alapot nyújtanak a kérelem elbírálásához, és a bejelentés valamennyi követelménynek meg-

felel, **közösségi növényfajta-oltalmat ad**. Erről a Közösségi Hivatal határozatot hoz, amely tartalmazza a fajta hivatalos (végleges) leírását. A közösségi növényfajta-oltalmi bejelentésekről és a megadott közösségi növényfajta-oltalmakról a Közösségi Hivatal lajstromot vezet.

Közösségi növényfajta-oltalomban részesített növényfajták száma

Egyes földrajzi árujelzők közösségi oltalma

Az Európai Unióban a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló **2081/92/EGK tanácsi rendelet** (közösségi rendelet) olyan közösségi oltalmi rendszert hozott létre, amelyben a termelők egyetlen bejelentés alapján, valamennyi uniós tagállamra kiterjedően szerzhetnek földrajzi árujelző-oltalmat. A **közösségi földrajzi árujelző-oltalom** lényeges sajátossága, hogy nem bomlik szét tagállami szintű jogokra, hanem szupranacionális jelleggel érvényesül. Közösségi oltalom szerzhető mind az eredetmegjelölésekre, mind a földrajzi jelzésekre, továbbá bizonyos feltételek mellett egyéb hagyományos földrajzi és nem földrajzi nevekre is, amelyeket meghatározott régióból származó élelmiszerek megjelölésére használnak. Fontos szabály, hogy a közösségi növényfajta-oltalomhoz hasonlóan ugyanazon földrajzi árujelző nem állhat egyidejűleg nemzeti és közösségi oltalom alatt.

Közösségi oltalmat olyan megjelölésre is lehet kérni, amely az Európai Unió területén kívül található földrajzi terület, táj, illetve helység megjelölésére vonatkozik. A közösségi rendszert tehát – a közösségi rendelet által megszabott feltételek teljesítése esetén – harmadik országok bejelentői is igénybe vehetik.

Az **Európai Bizottság 6. számú, mezőgazdaságért felelős főigazgatósága** által működtetett közösségi rendszer autonóm, a nemzeti oltalmi rendszerektől elkülönülő jellege viszonylag kis számú nemzeti szabályt tesz szükségessé. Hazánkban a közösségi rendelet alkalmazásához szükséges illeszkedési – különösen a bejelentési eljárásra és a termékek ellenőrzési rendszerére vonatkozó – szabályokat a **78/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet** tartalmazza.

A közösségi növényfajta-oltalmi bejelentéssel kapcsolatos részletes szabályokat a 1239/95/EK bizottsági rendelet, míg a fizetendő díjakat a 1238/95/EK bizottsági rendelet állapítja meg.

A közösségi növényfajta-oltalom tárgyát képező növényfajta egyidejűleg nem állhat nemzeti növényfajta-oltalom vagy szabadalmi oltalom alatt. Ha a közösségi növényfajta-oltalom megadását követően az adott fajtára nemzeti növényfajta-oltalmat vagy szabadalmat jegyeztek be, ez utóbbi nemzeti oltalom vagy szabadalom érvénytelen. Ha a közösségi növényfajta-oltalmat a fajtára vonatkozó nemzeti növényfajta-oltalom vagy szabadalom bejegyzését követően adták meg, a nemzeti oltalomból vagy a szabadalomból eredő jogosultságokra mindaddig nem lehet hivatkozni, amíg a közösségi növényfajta-oltalom érvényben van.

Közösségi bejelentést a közösségi rendelet 5. cikkének (1)–(2) bekezdéseiben meghatározott személyi kör tehet, az Európai Közösséget létrehozó szerződés I. mellékletében meghatározott, emberi fogyasztásra szánt mezőgazdasági termékek, valamint a közösségi rendelet I. és II. mellékletében említett élelmiszerek és mezőgazdasági termékek vonatkozásában.

A bejelentés érdemi vizsgálata lényegében a tagállamokban történik. Hazánkban a közösségi rendelet szerinti bejelentést a Magyar Szabadalmi Hivatalnál (MSZH) kell benyújtani. A bejelentéshez csatolni kell a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) előzetes szakhatósági állásfoglalását arról, hogy a bejelentést a közösségi rendelet szerint arra jogosult nyújtotta-e be, valamint, hogy a közösségi rendelet szerinti termékírással megalapozott-e. A termékírással vizsgálatakor az FVM figyelembe veszi a közösségi rendeletnek a termékírással kapcsolatos előírásait is, így például azt, hogy a termék és a földrajzi terület között a kapcsolat fennáll-e. A jogosultságról és a termékírással vizsgálatának eredményéről az FVM szakhatósági állásfoglalást ad ki.

Ezt követően kerül sor a bejelentés és az ahhoz csatolandó szakhatósági állásfoglalás benyújtására és az MSZH által végzett vizsgálatokra, azaz annak megállapítására, hogy a földrajzi árujelzőként bejelentett név mint megjelölés megfelelő-e, illetve nincs-e kizárva az oltalomból azért, mert az a termék szokásos elnevezésévé vált, vagy mert korábbi jóhírű védjeggyel ütközik a közösségi rendeletben előírtak szerint.

A bejelentési eljárás nemzeti szakasza az MSZH-nál zárul. Az MSZH ügydöntő határozatában a bejelentés továbbításáról vagy a bejelentés továbbítására irányuló

kérelem elutasításáról dönt. Kedvező döntés esetén a **bejelentést az FVM továbbítja a Bizottsághoz.**

A Bizottsághoz továbbított bejelentések a közösségi rendeletnek megfelelően – amennyiben ezt a tagállami jogszabályok előírják – ideiglenes oltalomban részesülnek. A Bizottság csak abból a szempontból vizsgálja a hozzá továbbított bejelentést, hogy a termékleírás kielégíti-e a közösségi rendeletben előírt követelményeket. Ha a termékleírást megfelelőnek találja, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzéteszi a bejelentést. Ezt követő-

en a tagállamok illetékes hatóságai, illetve rajtuk keresztül az érdekeltek, a közösségi rendeletben meghatározott okokra hivatkozva kifogásolhatják a kérelem szerinti név lajstromozását. Az eljárásnak ebben a szakaszában azonban csak olyan névvel kapcsolatban tehető kifogás, amely valamely más tagállam területére vonatkozó árujelző oltalmára irányul. A kifogás megtételével kapcsolatos feladatokat az FVM látja el, iparjogvédelmi kérdésekben az MSZH bevonásával. Amennyiben a közzételtől számított hat hónapon belül nem érkezik kifogás, a Bizottság a bejelentést lajstromozza.

Milyen oltalmi rendszerekben szerezhető földrajzi árujelző-oltalom?

Nemzeti oltalom	Közösségi oltalom	Nemzetközi oltalom
<p>1. a 2081/92/EGK tanácsi rendelet tárgyi hatálya alá nem tartozó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzői;</p> <p>2. a borok és a szeszes italok árujelzői (ezen termékek esetében a nemzeti szabályokat közösségi jogszabályok egészítik ki, különösen a termékek elnevezése, megjelölése és kiserelése tekintetében);</p> <p>3. egyéb termékek (pl. kézműipari termékek) földrajzi árujelzői.</p>	<p>Az Európai Unió valamennyi tagállamára kiterjedő hatályú közösségi oltalomban részesülnek egyes mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzői, amelyeket a 2081/92/EGK tanácsi rendelet alapján közösségi nyilvántartásba vettek.</p>	<p>Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás alapján oltalomban részesülő megjelölések, a termékek valamennyi típusa vonatkozásában.</p>

Rendezvények

2004. június 9 – július 10. Budapest, Iparművészeti Múzeum	Formál 2 Formatervezési Kiállítás és Konferencia rendezvénysorozat
2004. augusztus 12 – október 10. Zólyom, Szlovák Nemzeti Galéria	

Hasznos webcímek

Magyar Szabadalmi Hivatal	http://www.mszh.hu
Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO, Genf)	http://www.wipo.org
Európai Szabadalmi Hivatal (EPO, München)	http://www.epo.org
Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM, Alicante)	http://www.oami.eu.int/
Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)	http://www.cpvo.eu.int/
Kereskedelmi Világszervezet (WTO, Genf)	http://www.wto.int/

HÍRLEVÉL A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEÉRŐL

A Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács kiadványa

1. évfolyam, 2. szám, 2004. június
Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Dr. Bendzsel Miklós

Szerkesztőség: Magyar Szabadalmi Hivatal · Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács Titkársága · 1054 Budapest, Garibaldi u. 2. · telefon: 474-5987
Levél cím: Pf. 552, 1370 · mszh@hpo.hu · <http://www.mszh.hu>

Terjeszti: a Magyar Szabadalmi Hivatal

Szerkesztőbizottság:

Dr. Bendzsel Miklós, Dr. Faludi Gábor, Dr. Ficsor Mihály,
Dürr János, Dr. Kiss Marietta, Dr. Kiss Zoltán,
Dr. Szabó Ágnes, Sztáné dr. Kazai Ágnes

HU ISSN 1785-7767

370 – MSZH – 2004.069